

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๗๑๓/ ๑๔๘๔๗

๘๑๑. ๑๑๘๖๔

31 สค ๖๐

๑๑.๒๕๔.

กระทรวงการคลัง

ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อน และการป้องกันการเลี่ยงรัษฎากรในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากเงินได้

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๑๓๐๓/ว ๒๐๖๙ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๐
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๗๐๓/๑๑๘๓ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๐
๔. รายชื่อประเทศที่รัฐบาลไทยได้จัดทำอนุสัญญาหรือความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนและมีผลใช้บังคับแล้ว
๕. เอกสารประกอบการพิจารณาร่างความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนไทย - กัมพูชา จำนวน ๑ ชุด ประกอบด้วย ร่างความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อน และการป้องกันการเลี่ยงรัษฎากรในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากเงินได้ฉบับลงนามย่อ ร่างคำแปลความตกลงคู่ฉบับภาษาไทย และบันทึกคำชี้แจง
๖. สรุปคำเสนอต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อน และการป้องกันการเลี่ยงรัษฎากรในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากเงินได้ (ความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนไทย - กัมพูชา) มาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องดังกล่าวนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการ กระทรวงการคลัง ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ กระทรวงการคลังโดยกรมสรรพากรได้ดำเนินการเจรจาจัดทำความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนไทย - กัมพูชา โดยทั้งสองฝ่ายได้เจรจาจัดทำความตกลงดังกล่าวมาแล้ว ๓ ครั้ง กล่าวคือ ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๘ - ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ ณ เมืองเสียมราฐ ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๘ - ๒๒ มกราคม ๒๕๕๙ ณ จังหวัดชลบุรี ครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๖ - ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙ ณ กรุงเทพมหานคร และในการเจรจาจัดทำความตกลงครั้งนี้ เป็นครั้งที่ ๔ เมื่อวันที่ ๓ - ๔ สิงหาคม ๒๕๖๐ ณ กรุงเทพมหานคร ซึ่งทั้งสองฝ่าย

/สามารถ...

สามารถตกลงกันได้ในทุกประเด็น นอกจากนี้ เพื่อสร้างความเข้าใจในการนำข้อบทยุติความตกลงไปปรับใช้ ทั้งสองฝ่ายได้จัดทำพิธีสาร (Protocol) สำหรับข้อบทยุติความตกลงด้วยการเก็บภาษีจากกำไรธุรกิจ การขนส่งระหว่างประเทศ และค่าธรรมเนียมการบริการทางเทคนิค

๑.๒ กระทรวงการต่างประเทศแจ้งว่า นายกรัฐมนตรีมีกำหนดการเดินทางเพื่อเข้าร่วมการประชุมร่วมนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี (Joint Cabinet Retreat - JCR) ไทย - กัมพูชา ครั้งที่ ๓ ในวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๐ ณ กรุงพนมเปญ ประเทศกัมพูชา ซึ่งจะมีการลงนามในความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนไทย - กัมพูชา ในช่วงการประชุมดังกล่าว ดังรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๓ กระทรวงการต่างประเทศ แจ้งความเห็นต่อร่างความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อน ไทย - กัมพูชา ดังรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ กล่าวคือ ไม่มีข้อขัดข้องในสาระและถ้อยคำโดยรวมของร่างความตกลงดังกล่าว ส่วนประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ร่างความตกลง เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญ ที่ต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนามและการดำเนินการให้ร่างความตกลงมีผลผูกพัน และหากสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีในร่างความตกลง โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา รวมทั้งไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาประเภทอื่นตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองของรัฐธรรมนูญ ร่างความตกลงก็ไม่ใช่หนังสือสัญญาที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา

๑.๔ การจัดทำความตกลงดังกล่าวเป็นไปตามแบบมาตรฐานสากล ที่ยอมรับของนานาประเทศ เนื่องจากสามารถใช้เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการร่วมมือกับรัฐบาลต่างประเทศเพื่อการป้องกันการหลบหลีกหรือหลีกเลี่ยงภาษี โดยประเทศไทยได้เริ่มเจรจาจัดทำอนุสัญญาหรือความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนกับต่างประเทศมาตั้งแต่ปี ๒๕๐๗ ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยมีอนุสัญญาหรือความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนที่มีผลใช้บังคับอยู่แล้วจำนวน ๖๐ ฉบับ ดังรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนไทย - กัมพูชา กำหนดหลักการที่สำคัญเพื่อขจัด การเก็บภาษีซ้ำซ้อนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาษีเงินได้ระหว่างประเทศที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากอำนาจ ในการจัดเก็บภาษีของทั้งสองประเทศทำให้เกิดการจัดเก็บภาษีซ้ำซ้อนบนฐานรายได้จำนวนเดียวกัน นอกจากนั้น ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการป้องกันการหลบเลี่ยง การเสียภาษีระหว่างประเทศทั้งสอง ดังนั้น เพื่อให้ร่างความตกลงมีผลใช้บังคับ ต้องได้รับความเห็นชอบ จากคณะรัฐมนตรี จึงมีความจำเป็นต้องเสนอร่างความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนไทย - กัมพูชา ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุม คณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อให้มีการลงนามในความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนไทย - กัมพูชา ในช่วงการประชุมร่วมนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี (JCR) ไทย - กัมพูชา ครั้งที่ ๓ ในวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๐ ณ กรุงพนมเปญ ประเทศกัมพูชา จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนในการนำเสนอเรื่องดังกล่าว เพื่อให้กระทรวง การต่างประเทศรีบไปดำเนินการตามแบบพิธีทางการทูตและกฎหมายภายใน เพื่อให้มีผลใช้บังคับได้ต่อไป

๔. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนไทย - กัมพูชา กำหนดหลักการที่สำคัญเพื่อจัดการเก็บภาษีซ้ำซ้อนในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเงินได้ระหว่างประเทศที่เกิดขึ้นอันเนื่องจากการจัดเก็บภาษีของทั้งสองประเทศ และส่งเสริมความร่วมมือในการป้องกันการหลบเลี่ยงการเสียภาษีระหว่างประเทศ ทั้งนี้ พันธกรณีตามความตกลง มีกฎหมายภายในของไทยรองรับที่สำคัญ ได้แก่ ประมวลรัษฎากร ประกอบกับพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๐๕ และพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔

การจัดทำความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนไทย - กัมพูชา มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๔.๑ ขอบข่ายของความตกลง ความตกลงนี้ จะใช้กับผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยหรือประเทศกัมพูชา หรือทั้งสองประเทศ และจะใช้บังคับกับภาษีเก็บจากฐานเงินได้

๔.๒ วิธีจัดภาษีซ้อน ประเทศคู่สัญญาจะยอมให้ผู้มีถิ่นที่อยู่ของตนนำภาษีที่เสียไปแล้ว ในอีกประเทศหนึ่งมาหักออกจากภาษีที่ต้องชำระในประเทศตนเท่าจำนวนภาษีที่ได้ชำระไว้จริง แต่ต้องไม่เกินกว่าจำนวนภาษีที่คำนวณได้ในประเทศตน นอกจากนี้ ความตกลงยังได้กำหนดให้มีมาตรการ Tax Sparing Credit ในกรณีที่ได้รับยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีตามกฎหมายส่งเสริมการลงทุนของประเทศคู่สัญญา โดยให้นำจำนวนภาษีที่ได้รับยกเว้นหรือลดหย่อนไปถือเป็นเครดิตภาษีได้ด้วย อย่างไรก็ตาม การได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากมาตรการ Tax Sparing Credit เพื่อสนับสนุนการลงทุนจะใช้บังคับเป็นระยะเวลา ๑๐ ปี นับตั้งแต่ความตกลงมีผลใช้บังคับ

๔.๓ การเก็บภาษีจากกำไรธุรกิจ ประเทศที่มีการจ่ายเงินได้จะเก็บภาษีจากผู้รับเงินได้ ซึ่งเป็นวิสาหกิจของอีกประเทศหนึ่งได้ ก็ต่อเมื่อวิสาหกิจนั้นดำเนินธุรกิจผ่านสถานประกอบการถาวรในประเทศที่มีการจ่ายเงินได้นั้น

๔.๔ การเก็บภาษีจากการขนส่งระหว่างประเทศ ประเทศแหล่งเงินได้จะให้การยกเว้นเฉพาะภาษีเงินได้สำหรับการขนส่งทางอากาศยานระหว่างประเทศ สำหรับภาษีเงินได้จากการขนส่งทางเรือและทางบกให้แต่ละประเทศสามารถจัดเก็บภาษีได้ตามกฎหมายภายในแต่ต้องลดภาษีให้กึ่งหนึ่ง ทั้งนี้ การขนส่งทางบกให้รวมถึงรถไฟด้วย

๔.๕ การเก็บภาษีจากทรัพย์สินประเภททุน กรณีเงินปันผล ดอกเบี้ย ค่าสิทธิ และค่าธรรมเนียมการบริการทางเทคนิค จะมีการจำกัดอัตราภาษีในประเทศผู้จ่ายเงินได้ โดยไม่ให้เกินกว่าอัตราภาษีตามที่ความตกลงกำหนดไว้ กรณีค่าเช่าอสังหาริมทรัพย์ และผลได้จากการจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ อสังหาริมทรัพย์ของสถานประกอบการถาวรและหุ้นที่มีทรัพย์สินส่วนใหญ่เป็นอสังหาริมทรัพย์ ให้ประเทศที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ยังคงมีสิทธิเก็บภาษีได้

๔.๖ การเก็บภาษีจากเงินเดือน ค่าจ้าง หรือค่าตอบแทนจากการจ้างแรงงาน การให้บริการส่วนบุคคลที่เป็นอิสระ การให้บริการส่วนบุคคลที่ไม่เป็นอิสระ นักแสดง นักเรียน และผู้ฝึกงาน หากมีการให้บริการในประเทศใดให้ประเทศนั้นมีสิทธิเก็บภาษีได้ แต่อาจได้รับยกเว้นภาษีตามเงื่อนไขที่ความตกลงกำหนดไว้

๔.๗ บทบัญญัติพิเศษอื่นๆ เช่น คำนิยามทั่วไป วิธีการเพื่อความตกลงร่วมกัน การแลกเปลี่ยนข้อสนเทศ มีการบัญญัติขึ้นเพื่อให้การใช้บังคับความตกลง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ไม่เกิดการเลือกปฏิบัติระหว่างคนชาติ และได้มีการประสานงานเพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการเก็บภาษีของประเทศคู่สัญญาทั้งสอง

๔.๘ การเริ่มใช้และการเลิกใช้ความตกลง เมื่อประเทศคู่สัญญาได้ดำเนินการตามแบบพิธีที่มีอยู่ตามกฎหมายภายในของตนในอันที่จะให้ความตกลงมีผลใช้บังคับ และได้แจ้งโดยวิธีการทูตให้ประเทศคู่สัญญาของตนทราบซึ่งกันและกันถึงการดำเนินการดังกล่าวแล้ว ความตกลงจึงจะมีผลใช้บังคับสำหรับประเทศไทย กรณีภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายนั้น จะใช้บังคับกับเงินได้ที่ได้รับในหรือหลังจากวันแรกของเดือนมกราคมถัดจากปีซึ่งความตกลงมีผลใช้บังคับ และในกรณีเกี่ยวกับภาษีเงินได้อื่นๆ นั้น ความตกลงจะมีผลใช้บังคับสำหรับภาษีที่เรียกเก็บในปีภาษีหรือรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มต้นในหรือหลังจากวันแรกของเดือนมกราคมถัดจากปีซึ่งความตกลงมีผลใช้บังคับ

สำหรับการเลิกใช้นั้น ประเทศคู่สัญญาสามารถแจ้งการเลิกใช้ด้วยวิธีการทูตภายหลังจากที่ความตกลงนี้มีผลใช้บังคับมาแล้ว ๕ ปี โดยแจ้งภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้และจะมีผลเลิกใช้กับเงินได้ที่เกิดขึ้นในปีภาษีถัดไป

๔.๙ พิธีสาร

เพื่อสร้างความเข้าใจต่อการดำเนินการนำข้อบทภายใต้ความตกลงไปปรับใช้ทั้งสองฝ่ายได้จัดทำพิธีสารสำหรับข้อบทว่าด้วยการเก็บภาษีจากกำไรธุรกิจ การขนส่งระหว่างประเทศและค่าธรรมเนียมการบริการทางเทคนิค

๕. ผลกระทบ

การจัดทำความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนไทย - กัมพูชา เป็นการจัดทำภายใต้แผนการดำเนินการเพื่อเตรียมการเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนด้านการเงินการคลัง เรื่อง Bilateral Tax Treaties in ASEAN และร่างแผนการปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์เพื่อความร่วมมือด้านภาษี ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๘ ซึ่งกำหนดให้ทุกประเทศสมาชิกในภูมิภาคอาเซียนมีเครือข่ายของอนุสัญญาหรือความตกลงครอบคลุมทุกประเทศ โดยผลของอนุสัญญาหรือความตกลงจะส่งผลในเชิงบวกต่อการค้าการลงทุนสำหรับประเทศสมาชิกอาเซียนในอนาคต

นอกจากการดำเนินการภายใต้แผนการดังกล่าวแล้ว ความตกลงยังมีสาระสำคัญทำนองเดียวกับอนุสัญญาหรือความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนที่ประเทศไทยเคยตกลงไว้กับประเทศอื่นๆ ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

๕.๑ เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการดำเนินการเพื่อจัดหรือบรรเทาภาระภาษีซ้ำซ้อนอันเป็นอุปสรรคต่อการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ และเสริมสร้างบรรยากาศทางการค้าและการลงทุนให้นักลงทุนมั่นใจในการลงทุนระหว่างประเทศ

๕.๒ เป็นการเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันและเพิ่มศักยภาพทางธุรกิจให้ผู้ประกอบการของทั้งสองประเทศขยายตลาดทางการค้าและการลงทุน

๕.๓ เป็นการส่งเสริมให้เกิดการเคลื่อนย้ายเงินทุน และเทคโนโลยีระหว่างประเทศมากยิ่งขึ้น เนื่องจากความตกลงได้มีการจำกัดเพดานอัตราภาษีสำหรับเงินปันผล ดอกเบี้ยและค่าสิทธิไว้ด้วย

๕.๔ จากการยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่กิจการการบินระหว่างประเทศ และการลดอัตราลงครึ่งหนึ่งให้แก่การเดินทางระหว่างประเทศตามข้อกำหนดของความตกลง เป็นการช่วยส่งเสริมการประกอบกิจการขนส่งระหว่างประเทศ อันเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญของการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ

๕.๕ เป็นการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างรัฐบาลของทั้งสองประเทศ ในการป้องกันการหลบเลี่ยงภาษีระหว่างประเทศ และตรวจสอบธุรกรรมที่เข้าข่ายการหลบหลีกหรือหลีกเลี่ยงภาษีระหว่างสองประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๖. ข้อเสนอส่วนราชการ

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเห็นชอบ ดังนี้

๖.๑ ร่างความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนไทย - กัมพูชา และเมื่อผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว หากมีการแก้ไขโดยที่ไม่กระทบต่อสาระสำคัญของความตกลงดังกล่าว เห็นควรให้กระทรวงการคลังสามารถทำการแก้ไขได้ทันที

๖.๒ ให้กระทรวงการต่างประเทศรับไปดำเนินการตามแบบพิธีทางการทูตและกฎหมายภายใน เพื่อให้ความตกลงดังกล่าวมีผลใช้บังคับต่อไป

กระทรวงการคลังจึงเรียนมาเพื่อขอให้คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ

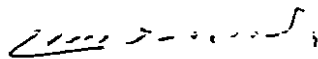
(๑) ร่างความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนไทย - กัมพูชา จำนวน ๑ ฉบับตามที่เสนอ และหากมีการแก้ไขโดยที่ไม่กระทบต่อสาระสำคัญของความตกลงดังกล่าว เห็นควรให้กระทรวงการคลังสามารถทำการแก้ไขได้ทันที

(๒) ให้กระทรวงการต่างประเทศรับไปดำเนินการตามแบบพิธีทางการทูตและกฎหมายภายใน เพื่อให้ความตกลงดังกล่าวมีผลใช้บังคับต่อไป

อนึ่ง ร่างความตกลงคำแปลคู่ฉบับภาษาไทยจัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการอำนวยความสะดวกสำหรับการปฏิบัติงานภายในประเทศเท่านั้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมสรรพากร

กองวิชาการแผนภาษี

โทร. ๐ ๒๒๗๒ ๘๖๓๒

โทรสาร ๐ ๒๖๑๗ ๓๖๔๓

E-mail taxpolicy@rd.go.th